

H. Pomoc dzieciom przybywającym z Ukrainy w przyzwyczajeniu się do języka, w którym nauczane są przedmioty szkolne

Cel: Udzielenie wskazówek nauczycielom pomagających dzieciom z Ukrainy przyzwyczać się do języka używanego w nauczaniu przedmiotów szkolnych

Dzieci-uchodźcy rozpoczynające naukę w systemie szkolnym w kraju przyjmującym będą się uczyć przedmiotów szkolnych w języku używanym w danej szkole. Język ten jest mniej więcej identyczny z językiem używanym w komunikacji społecznej, ma jednak specyficzne cechy, które służą do przekazywania wiedzy i rozwijania kompetencji związanych z różnymi przedmiotami. Cechy te nie są często spotykane w codziennej komunikacji, dlatego ważne jest, aby były one w pełni rozumiane i używane przez wszystkich uczniów, także tych będących uchodźcami.

Oto kilka punktów, o których należy pamiętać podczas nauczania przedmiotów takich jak matematyka, nauki ścisłe, historia, sztuka itd.:

- Miej świadomość, że trudności uczniów w nauce mogą mieć związek raczej z językiem, a nie z ich możliwościami poznawczymi.
- Warto zapoznać się z nauczaniem przedmiotami i sposobami ich nauczania w Ukrainie; można to zrobić, na przykład, przeglądając podręczniki, które uczniowie mogli ze sobą przywieźć.
- Nie ograniczaj nauki do słownictwa, które jest charakterystyczne dla danego przedmiotu (np. kąt, komórka, żarówka itp.): skorzystaj z okazji, aby wyjść poza te specjalistyczne terminy.
- Wyraźnie prezentuj i wyjaśniaj wiedzę faktograficzną i instrukcje dotyczące zadań itp. na przykład za pomocą slajdów w programie PowerPoint lub podobnej pomocy, w miarę możliwości używając zarówno języka ukraińskiego, jak i języka kraju goszczącego.
- Często wykorzystuj zdjęcia, diagramy, grafiki, mapy, znaki, symbole, ikony, rzeczywiste przedmioty itp., jako pomoc uczniom w zrozumieniu wyjaśnień.
- Wykorzystuj podobieństwa między niektórymi abstrakcyjnymi terminami, w szczególności słowami pochodzenia greckiego lub łacińskiego.
- Zorganizuj praktyczne zajęcia w klasie w parach lub grupach, w których jeden członek grupy może być długoterminowym „towarzyszem językowym” dla niedawno przybyłego ucznia-uchodźcy.
- Znajdź skuteczny sposób na umożliwienie uchodźcom korzystania z odpowiednich podręczników, na przykład przy wsparciu rodziców lub innych członków rodziny.
- Daj uczniom-uchodźcom możliwość opisywania rzeczy, opowiadania o doświadczeniach, pokazywania rzeczy itp.
- Oprócz robienia osobistych notatek, ogranicz konieczność pisania przez uczniów-uchodźców.

Konkretne kroki, które można podjąć w celu uproszczenia ustnych wyjaśnień i ułatwienia ich zrozumienia przez dzieci-uchodźców, są następujące:

- Upewnij się, że uczniowie rozumieją, jaki temat, proces, zjawisko itp. jest wyjaśniany lub omawiany.

- Mów powoli i wyraźnie oraz stosuj przerwy między każdym zdaniem, pytaniem, odpowiedzią i zmianą tematu.
- W razie potrzeby powtarzaj lub przeformułuj to, co mówisz, zwłaszcza pytania i często używane kluczowe terminy, popularne wyrażenia i nowe słownictwo.
- Używaj gestów i innych rodzajów mowy ciała, takich jak mimika i ruch, aby pomóc przekazać znaczenie.
- Dołącz do swoich wyjaśnień konkretne przykłady, zwłaszcza przykłady związane z codziennym życiem i doświadczeniem uczniów.
- Unikaj dygresji lub nagłych zmian tematu.
- Ogranicz potrzebę wyciągania wniosków lub dedukcji ze strony uczniów i używaj pytań typu „kto może mi powiedzieć, dlaczego/co...?” lub „dlaczego myślisz, że... się wydarzyło/zdarzyło się?” itd.
- Używaj prostych, krótkich zdań i pytań oraz powszechnych łączników, takich jak „wtedy”, „potem”, „więc”, „bo” itp.
- Unikaj nadmiernego używania strony biernej: mów na przykład „podgrzaliśmy płyn do 100 stopni”, gdyż to może być łatwiejsze do zrozumienia niż „płyn został podgrzany do 100 stopni”.
- Używając zaimków takich jak „to”, „oni”, „my”, „ona”, upewnij się, że uczniowie rozumieją, do kogo lub czego się one odnoszą.

Tego rodzaju podejście do nauczania i uczenia się musi być stałe i długoterminowe.

Nauczyciele różnych przedmiotów szkolnych powinni również zachęcać do zajęć i korzystać z zasobów, które pomagają w nauce, ale nie dotyczą konkretnie języka, takich jak śpiew, rysowanie, zajęcia fizyczne, gry wideo, Internet, telefony komórkowe, aplikacje itp.